

Που δαπανώνται οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων

(βάσει των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ για το 2015)

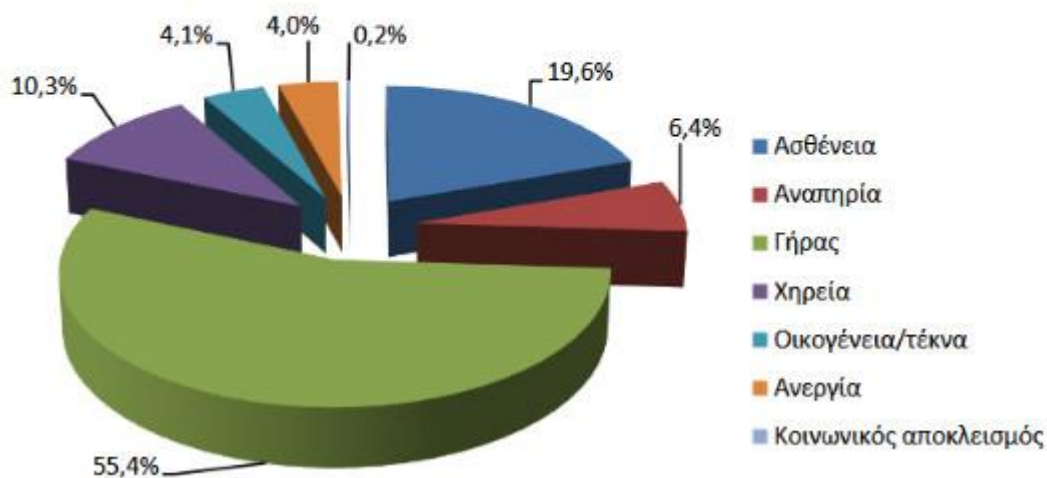
Πίνακας 1. Δαπάνες κοινωνικής προστασίας ανά λειτουργία, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

Λειτουργίες	Κοινωνικές παροχές			Ποσοστιαία (%) κατανομή			Ποσοστιαία (%) μεταβολή	
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Ασθένεια	9.523	8.303	8.981	20,5	18,3	19,6	-12,8	8,2
Αναπηρία	2.979	2.936	2.921	6,4	6,5	6,4	-1,4	-0,5
Γήρας	24.791	25.123	25.341	53,4	55,3	55,4	1,3	0,9
Επιζώντες/Χηρεία	4.554	4.542	4.709	9,8	10,0	10,3	-0,3	3,7
Οικογένεια/τέκνα	2.032	1.984	1.872	4,4	4,4	4,1	-2,4	-5,6
Ανεργία	2.411	1.908	1.821	5,2	4,2	4,0	-20,9	-4,6
Στέγαση ¹	:	:	:					
Κοινωνικός αποκλεισμός ²	128	614	113	0,3	1,4	0,2	379,7	-81,6
Σύνολο	46.418	45.410	45.758	100,0	100,0	100,0	-2,2	0,9

(1) Στοιχεία για τις δαπάνες στέγασης δεν είναι διαθέσιμα.

(2) Το 2014 χορηγήθηκε κοινωνικό μέρισμα σύμφωνα με τον Ν. 4254/2014, το οποίο δεν επαναλήφθηκε το 2015.

Γράφημα 1. Κατανομή δαπανών για παροχές κοινωνικής προστασίας, έτους 2015

Πίνακας 2. Παροχές κοινωνικής προστασίας για την ασθένεια, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	9.523	8.303	8.981	-12,8	8,2
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	9.490	8.266	8.943	-12,9	8,2
Παροχές σε χρήμα	438	427	443	-2,5	3,7
i) Περιοδικές	398	391	408	-1,8	4,3
-Επίδομα ασθένειας	335	329	341	-1,8	3,6
-Άλλες παροχές σε χρήμα	63	62	67	-1,6	8,1
ii) Εφάπαξ	40	36	35	-10,0	-2,8
Παροχές σε είδος	9.052	7.839	8.500	-13,4	8,4
i) Νοσοκομειακή περίθαλψη	4.981	4.323	4.846	-13,2	12,1
-Άμεση παροχή	4.899	4.252	4.769	-13,2	12,2
-Αποζημίωση δαπανών	82	71	77	-13,4	8,5
ii) Έξω - νοσοκομειακή περίθαλψη	4.012	3.457	3.594	-13,8	4,0
-Άμεση παροχή φαρμακευτικών προϊόντων	2.480	1.956	1.972	-21,1	0,8
-Άλλη άμεση παροχή	1.485	1.445	1.522	-2,7	5,3
-Άλλες αποζημιώσεις	47	56	100	19,1	78,6
-Άλλες παροχές σε είδος	59	59	60	0,0	1,7
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	33	37	38	12,1	2,7
Παροχές σε είδος	33	37	38	12,1	2,7

Πίνακας 3. Παροχές κοινωνικής προστασίας για την αναπηρία, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	2.979	2.936	2.921	-1,4	-0,5
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	2.846	2.838	2.820	-0,3	-0,6
Παροχές σε χρήμα	2.833	2.824	2.815	-0,3	-0,3
i) Περιοδικές	2.830	2.822	2.813	-0,3	-0,3
-Συντάξεις αναπηρίας	2.156	2.103	2.140	-2,5	1,8
-Προνοιακά επιδόματα	674	719	673	6,7	-6,4
ii) Εφάπαξ	3	2	2	-33,3	0,0
Παροχές σε είδος	13	14	5	7,7	-64,3
-Αποκατάσταση/επανεκπαίδευση	13	14	5	7,7	-64,3
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	133	98	101	-26,3	3,1
Παροχές σε χρήμα	102	71	80	-30,4	12,7
Παροχές σε είδος	31	27	21	-12,9	-22,2

Πίνακας 4. Παροχές κοινωνικής προστασίας για το γήρας, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	24.791	25.123	25.341	1,3	0,9
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	24.239	24.637	24.751	1,6	0,5
Παροχές σε χρήμα	24.239	24.637	24.751	1,6	0,5
i) Περιοδικές (συντάξεις γήρατος)	22.796	23.359	23.803	2,5	1,9
ii) Εφάπαξ	1.443	1.278	948	-11,4	-25,8
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	552	486	590	-12,0	21,4
Παροχές σε χρήμα	550	484	588	-12,0	21,5
Παροχές σε είδος	2	2	2	0,0	0,0

Πίνακας 5. Παροχές κοινωνικής προστασίας για επιζώντες/χρηρεία, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	4.554	4.542	4.709	-0,3	3,7
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	4.206	4.215	4.312	0,2	2,3
Παροχές σε χρήμα	4.121	4.134	4.228	0,3	2,3
i) Περιοδικές	4.115	4.130	4.225	0,4	2,3
·συντάξεις χηρείας	4.115	4.130	4.225	0,4	2,3
ii) Εφάπαξ	6	4	3	-33,3	-25,0
Παροχές σε είδος (έξοδα κηδείας και λουτές παροχές)	85	81	84	-4,7	3,7
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	348	327	397	-6,0	21,4
Παροχές σε χρήμα	348	327	397	-6,0	21,4

Πίνακας 6. Παροχές κοινωνικής προστασίας για την οικογένεια/τέκνα, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	2.032	1.984	1.872	-2,4	-5,6
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	1.125	878	838	-22,0	-4,6
Παροχές σε χρήμα	1.117	867	831	-22,4	-4,2
i) Περιοδικές	795	764	773	-3,9	1,2
-Επίδομα μητρότητας	197	187	182	-5,1	-2,7
-Γονική παροχή	231	295	253	27,7	-14,2
-Οικογενειακά επιδόματα	365	282	338	-22,7	19,9
-Άλλες περιοδικές παροχές σε χρήμα	2	0*	0*	-100,0	-
ii) Εφάπαξ	322	103	58	-68,0	-43,7
-Επίδομα τοκετού	24	5	5	-79,2	0,0
-Άλλες εφάπαξ παροχές σε χρήμα	298	98	53	-67,1	-45,9
Παροχές σε είδος	8	11	7	37,5	-36,4
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	907	1.106	1.034	21,9	-6,5
Παροχές σε χρήμα	716	936	866	30,7	-7,5
Παροχές σε είδος	191	170	168	-11,0	-1,2

*Τα μηδενικά αφορούν σε ποσά μικρότερα των 0,5 εκατ. ευρώ, λόγω στρογγυλοποίησης.

Πίνακας 7. Παροχές κοινωνικής προστασίας για την ανεργία, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	2.411	1.908	1.821	-20,9	-4,6
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	2.340	1.858	1.781	-20,6	-4,1
Παροχές σε χρήμα	2.221	1.766	1.676	-20,5	-5,1
i) Περιοδικές	1.083	803	759	-25,9	-5,5
ii) Εφάπαξ	1.138	963	917	-15,4	-4,8
Παροχές σε είδος	119	92	105	-22,7	14,1
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	71	50	40	-29,6	-20,0

Πίνακας 8. Παροχές κοινωνικής προστασίας για τον κοινωνικό αποκλεισμό, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Παροχές κοινωνικής προστασίας	128	614	113	379,7	-81,6
A. Χωρίς εισοδηματικά κριτήρια	0	0	0		
B. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια	128	614	113	379,7	-81,6
Παροχές σε χρήμα*	0	506	0	-	-
Παροχές σε είδος	128	108	113	-15,6	4,6

*Το 2014 χορηγήθηκε κοινωνικό μέρισμα σύμφωνα με τον νόμο υπ' αριθ. 4254/2014, το οποίο δεν επαναλήφθηκε το 2015

Πίνακας 9. Έσοδα Κοινωνικής προστασίας, 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή (%) 2014/2013	Μεταβολή (%) 2015/2014
Σύνολο εσόδων	48.285	46.313	46.191	-4,1	-0,3
A. Συνεισφορές εργοδοτών- ασφαλισμένων	26.230	25.248	25.321	-3,7	0,3
Συνεισφορές εργοδοτών	15.335	14.930	14.931	-2,6	0,0
-Πραγματικές συνεισφορές εργοδοτών	8.405	7.869	7.848	-6,4	-0,3
-Τεκμαρτές συνεισφορές εργοδοτών	6.930	7.061	7.083	1,9	0,3
Συνεισφορές ασφαλισμένων	10.895	10.318	10.390	-5,3	0,7
Συνεισφορές εργαζομένων, συνταξιούχων και άλλων	8.534	8.073	8.335	-5,4	3,2
-Συνεισφορές αυτοαπασχολούμενων	2.361	2.245	2.055	-4,9	-8,5
B. Συνεισφορές του Κράτους	19.992	18.782	18.219	-6,1	-3,0
-Έσοδα από κοινωνικούς πόρους - τέλη - δικαιώματα	1.216	1.662	801	36,7	-51,8
-Επιχορηγήσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό	18.776	17.120	17.418	-8,8	1,7
Γ. Άλλα έσοδα	2.063	2.283	2.651	10,7	16,1

Επεξηγηματικές Σημειώσεις:

Σκοπός: Σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή και στατιστική παρουσίαση των έρευνας στοιχείων κοινωνικής προστασίας της χώρας σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ολοκληρωμένων Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS), ώστε τα στοιχεία να είναι συγκρίσιμα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Νομικό Πλαίσιο: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 458/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και Εφαρμοστικοί Κανονισμοί αριθ. 1322/2007, 10/2008 της Επιτροπής.

Κάλυψη: Καλύπτεται το σύνολο της Χώρας.

Μεθοδολογία: Τα πρωτογενή δεδομένα για τις στατιστικές του ESSPROS προέρχονται από πολλαπλές πηγές (διοικητικές πηγές, έρευνες, κλπ), και συλλέγονται από φορείς όπως τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, τον ΕΟΠΥΥ, τον ΟΑΕΔ, τη ΓΓΠΣ, το ΓΛΚ, τους Εθνικούς Λογαριασμούς της ΕΛΣΤΑΤ, τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, το Υπουργείο Εργασίας, την Εκκλησία της Ελλάδος κτλ. Τα στοιχεία είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος τους απογραφικά.

Βασική μονάδα στο σύστημα ESSPROS είναι το σύστημα (scheme) κοινωνικής προστασίας. Το σύστημα είναι ιδιαίτερο σύνολο κανόνων, το οποίο υποστηρίζεται από μία ή περισσότερες θεσμικές μονάδες και το οποίο διέπει τη χορήγηση παροχών κοινωνικής προστασίας και τη χρηματοδότησή τους. Τα συστήματα στην Ελλάδα είναι συνολικά 19 και αναλύονται ως κάτωθι:

- Κύριες και Επικουρικές Συντάξεις από τα Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης
- Εφάπαξ παροχή σύνταξης από τα Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης
- Κύριες Συνταξιοδοτικές Παροχές Δημοσίων Υπαλλήλων

- Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων-ΕΚΑΣ (μη ανταποδοτικές συντάξεις)
- Παροχές εργατικών ατυχημάτων & επαγγελματικών ασθενειών
- Παροχές ασθένειας, μητρότητας και λοιπές παροχές από τα Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης
- Παροχές Φροντίδας Υγείας
- Παροχές Ανεργίας
- Μη ανταποδοτικές Οικογενειακές Παροχές
- Προαιρετική Επαγγελματική Ασφάλιση
- Υποχρεωτική Επαγγελματική Ασφάλιση
- Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Παροχές Στέγασης
- Λοιπές Παροχές Κοινωνικής Προστασίας Κεντρικής Κυβέρνησης Παροχές Κοινωνικής Βοήθειας (κυρίως στέγαση)
- Εκκλησία & ΜΚΟ
- Υποχρεωτικές Εργοδοτικές Παροχές προς τους εργαζόμενους του Ιδιωτικού Τομέα
- Υποχρεωτικές εργοδοτικές παροχές προς τους Εργαζόμενους του Δημοσίου Τομέα
- Παροχές Ιδιωτικής Ασφάλισης (μέσω ομαδικών ασφαλιστηρίων που παρέχουν οι εργοδότες στους εργαζόμενους)

Αναλυτικά η μεθοδολογία για την καταγραφή των εσόδων - δαπανών περιγράφεται στο αντίστοιχο εγχειρίδιο (manual) της EUROSTAT, το οποίο είναι διαθέσιμο στον παρακάτω σύνδεσμο (link):

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/7766647/KS-GQ-16-010-EN-N.pdf/3fe2216e-13b0-4ba1-b84f-a7d5b091235f>

Ορισμοί: Η κοινωνική προστασία περιλαμβάνει όλες τις παρεμβάσεις δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων που έχουν ως σκοπό να ανακουφίσουν τα νοικοκυριά και τα άτομα από το φόρτο ενός καθορισμένου συνόλου κινδύνων ή αναγκών, υπό τον όρο ότι δεν χρησιμοποιείται καμία ταυτόχρονη αμοιβαία ρύθμιση ούτε ατομική ρύθμιση. Οι λειτουργίες δηλαδή οι κίνδυνοι ή ανάγκες που μπορούν να δικαιολογήσουν παρεμβάσεις κοινωνικής προστασίας είναι οι εξής:

- **Ασθένεια/υγειονομική περίθαλψη:** α) παροχές σε χρήμα που αντισταθμίζουν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει την απώλεια εισοδήματος εξαιτίας της προσωρινής αδυναμίας του ατόμου προς εργασία λόγω ασθένειας ή τραυματισμού, β) την υγειονομική περίθαλψη που χορηγείται στο πλαίσιο της κοινωνικής προστασίας προκειμένου να διατηρηθεί, αποκατασταθεί ή βελτιωθεί η υγεία των προστατευόμενων προσώπων.
- **Αναπηρία:** α) παροχές που εξασφαλίζουν εισόδημα σε άτομα τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει ακόμη το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπεται από το νόμο και δεν έχουν την ικανότητα να εκτελέσουν αμειβόμενη εργασία εξαιτίας σωματικής ή ψυχικής βλάβης β) παροχές που χορηγούν υπηρεσίες αποκατάστασης που απαιτούνται από τη φύση της συγκεκριμένης αναπηρίας γ) παροχές που χορηγούν αγαθά και υπηρεσίες εκτός της ιατρικής μέριμνας σε άτομα με ειδικές ανάγκες.
- **Γήρας:** α) παροχές που διασφαλίζουν τη χορήγηση εισοδήματος στους ασφαλισμένους που αποχωρούν από την αγορά εργασίας λόγω ηλικίας β) παροχές που διασφαλίζουν την χορήγηση ενός ορισμένου εισοδήματος στους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει ένα συγκεκριμένο όριο ηλικίας γ) παροχές που χορηγούν

αγαθά και υπηρεσίες που απαιτούνται από την προσωπική ή την κοινωνική κατάσταση των ηλικιωμένων.

- **Επιζώντες/Χηρεία:** α) παροχές που διασφαλίζουν ένα προσωρινό ή διαρκές εισόδημα σε άτομα που δεν έχουν συμπληρώσει ακόμα τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης αλλά έχουν χάσει το σύζυγο ή κάποιο στενό συγγενή τους που τους εξασφάλιζε τα προς το ζην β) παροχές που αποζημιώνουν τους επιζώντες για έξοδα κηδείας και για οποιαδήποτε δυσχερή κατάσταση στην οποία βρίσκονται εξαιτίας του θανάτου ενός μέλους της οικογένειάς τους γ) παροχές που χορηγούν αγαθά και υπηρεσίες σε επιζώντες που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σε αυτά.
- **Οικογένεια/τέκνα:** α) παροχές που χορηγούν οικονομική υποστήριξη στα νοικοκυριά για τη διατροφή των τέκνων β) παροχές που χορηγούν οικονομική βοήθεια σε πρόσωπα που συντηρούν συγγενείς πλην τέκνων γ) παροχές που χορηγούν κοινωνικές υπηρεσίες που προορίζονται ειδικά για τη υποστήριξη και προστασία της οικογένειας και ιδιαίτερα των τέκνων.
- **Ανεργία:** α) παροχές που αντικαθιστούν εξ ολοκλήρου ή μερικώς το εισόδημα που χάνει ένας εργαζόμενος εξαιτίας της απώλειας αμειβόμενης εργασίας β) παροχές που εξασφαλίζουν ένα εισόδημα επιβίωσης σε άτομα που εισέρχονται για πρώτη ή πρόσθετη φορά στη αγορά εργασίας γ) παροχές που αντισταθμίζουν την απώλεια εισοδήματος λόγω μερικής ανεργίας δ) παροχές που αντικαθιστούν εξ ολοκλήρου ή μερικώς την απώλεια εισοδήματος ενός μεγαλύτερου σε ηλικία εργαζόμενου που συνταξιοδοτείται από αμειβόμενη εργασία πριν από τη συμπλήρωση του νόμιμου ορίου ηλικίας εξαιτίας περικοπών στις θέσεις εργασίας για οικονομικούς λόγους ε) παροχές που συνεισφέρουν στις δαπάνες επιμόρφωσης ή πρόσθετης επιμόρφωσης όσων αναζητούν εργασία ζ) παροχές που βοηθούν τους ανέργους στην αντιμετώπιση των εξόδων ταξιδιού ή στη αλλαγή του τόπου διαμονής τους προκειμένου να βρουν απασχόληση η) παροχές για βοήθεια με τη χορήγηση των κατάλληλων αγαθών και υπηρεσιών.
- **Στέγαση:** η συγκεκριμένη λειτουργία αποτελείται από παρεμβάσεις του Δημοσίου που στοχεύουν στην υποστήριξη των νοικοκυριών για να αντιμετωπίσουν τις στεγαστικές δαπάνες τους.
- **Κοινωνικός αποκλεισμός:** αναφέρεται σε «κοινωνικά αποκλεισμένους» ή σε εκείνους που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού και περιλαμβάνει δράσεις που δεν καλύπτονται από άλλη λειτουργία. Επειδή ο ορισμός αυτός είναι αρκετά γενικός, οι ομάδες - στόχοι είναι κυρίως άποροι, μετανάστες, πρόσφυγες, τοξικομανείς ή αλκοολικοί, θύματα εγκληματικών πράξεων κ.τ.λ.

Παραπομπές: Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία εσόδων- δαπανών Κοινωνικής Προστασίας παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ στην ενότητα Πληθυσμός και Κοινωνικές Συνθήκες από το 2000-2015 και συγκεκριμένα στον παρακάτω σύνδεσμο: <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE24/>